

Onderwerp FAQ Aanpak Nevedi voor betrouwbare en geborgde data
Datum 13 mei 2026

Waarom herkomst en borging van grondstoffen in diervoeders steeds belangrijker worden

Grondstoffen in diervoeders zijn voor veel mensen onzichtbaar. Toch vormen ze de basis van vlees, zuivel en eieren. Omdat het over ons voedsel gaat komen er juist daarom steeds meer vragen over: waar komen die diervoedergrondstoffen vandaan, wat is hun impact op klimaat en natuur, en onder welke omstandigheden zijn ze geproduceerd? Dat maakt diervoedergrondstoffen tot een onderwerp dat steeds vaker op de agenda staat van (voedselproducerende) bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden.

Die aandacht komt niet uit het niets. Al langere tijd groeit het besef dat voedselproductie wereldwijd invloed heeft op klimaat, natuur en landgebruik. Wat er gebeurt op het land waar grondstoffen voor diervoeder worden geteeld, vaak ver buiten Europa, kan duizenden kilometers verderop gevolgen hebben. Transparantie over herkomst is daardoor onderdeel van een breed maatschappelijk gesprek.

Voor Nevedi en haar leden is dit geen nieuw thema. De diervoedersector werkt al jaren aan duurzamer gebruik van grondstoffen en aan beter inzicht in herkomst en milieu impact. Als onderdeel van de Europese sector is Nevedi betrokken bij initiatieven zoals de FEFAC Soy Sourcing Guidelines, en sluit zij aan bij Europese afspraken over milieuberekeningen, zoals de Product Environmental Footprint (PEF).

Wat wél is veranderd, is waarvoor deze kennis wordt gebruikt. Waar het eerder vooral ging om het maken van gezamenlijke afspraken, willen afnemers, ketenpartners en maatschappelijke organisaties nu ook kunnen zien hoe claims worden onderbouwd. Vragen als “waar komt deze grondstof vandaan?” en “hoe weten we dat dit klopt?” worden steeds belangrijker.

In dit bredere verhaal speelt soja vaak een zichtbare rol. Soja is één van de belangrijkste eiwitbronnen in diervoeders, maar ook een grondstof waarbij herkomst en teeltomstandigheden een groot verschil kunnen maken voor natuur en klimaat. Daarom fungeert soja regelmatig als voorbeeld in discussies over verduurzaming, terwijl veel van die vragen ook gelden voor andere grondstoffen die in diervoeder worden gebruikt.

Om in deze veranderende context stappen te blijven zetten, bouwt Nevedi voort op bestaande afspraken en kiest de sector voor meer samenhang en borging. Dat betekent: werken met internationaal erkende standaarden, beter inzicht in herkomst en duidelijkere afspraken over hoe duurzaamheid wordt vastgelegd, geborgd en gecontroleerd.

Benieuwd hoe de diervoedersector de klimaatimpact van grondstoffen berekent en borgt? Meer informatie hierover is te vinden op [de website van Nevedi](#).

Vragen en antwoorden klimaatmitigatie, herkomst en borging van grondstoffen in diervoeders

Leeswijzer

Op deze pagina beantwoorden we veel gestelde vragen over klimaatmitigatie, herkomst van grondstoffen en de borging daarvan in de diervoedersector.

Begrippenlijst

Branded data

- › Bedrijfsspecifieke milieudata die extern is gevalideerd en gepubliceerd, bijvoorbeeld via het Global Feed LCA Institute (GFLI).

CFP (Carbon Footprint)

- › De CO₂-voetafdruk van een product, uitgedrukt in CO₂-equivalenten.

CFP-protocol (diervoeder)

- › Het gezamenlijke afsprakenkader dat beschrijft hoe de CO₂-voetafdruk van diervoeders wordt berekend. Het protocol legt vast welke databronnen, rekenregels en aannames mogen worden gebruikt, zodat CFP-berekeningen betrouwbaar, vergelijkbaar en auditeerbaar zijn.

Chain of Custody

- › Ketentransparantie. Afspraken over hoe informatie over herkomst en productiewijze van grondstoffen door de keten wordt gevolgd.

DQR (Data Quality Ratio)

- › Naar mate de data meer product- of bedrijfsspecifiek vastgesteld zijn neemt de betrouwbaarheid van deze data, en daarmee de uiteindelijke CFP-waarde toe. Dit wordt uitgedrukt in de DQR. Hoe lager hoe beter, binnen een bandbreedte van 1 tot 3.

GFLI (Global Feed LCA Institute)

- › Een internationaal, onafhankelijk instituut dat milieudata voor diervoedergrondstoffen beheert en publiceert. GFLI bepaalt hoe milieu-impact, zoals de CO₂-voetafdruk, op een consistente en internationaal erkende manier wordt berekend. GFLI-data vormt de basis voor CFP-berekeningen en kan ook bedrijfsspecifieke data (branded data) valideren en publiceren.

GMP+ International

- › Een internationaal certificeringsschema voor veilig en verantwoord diervoeder, met onafhankelijke audits.

Landconversie

- › Het omzetten van natuurlijke ecosystemen (zoals bos, savanne of grasland) naar landbouwgrond voor de teelt van soja of oliepalmen.

LCA (Life Cycle Analysis)

- › Een proces waarbij de milieu-impact van een product gedurende zijn hele levenscyclus wordt berekend.

MI 5.7 (Market Initiative 5.7) Feed Life Cycle Assessment

- › Een auditmodule binnen het GMP+-certificeringsschema die vastlegt hoe auditors controleren of de CO₂-voetafdruk van diervoeder correct is berekend volgens het CFP-protocol (PEFCR Feed).

Massa balans

- › De chain of custody waarbij grondstoffen met specifieke kenmerken, binnen een beperkt geografisch gebied en een beperkte tijdsperiode, gemengd worden met grondstoffen zonder deze specifieke kenmerken.

PEFCR Feed (Product Environmental Footprint Category Rules voor de Feed sector)

- › Een door de Europese Commissie ontwikkelde methode om de milieu-impact van een product over de hele levenscyclus te berekenen (LCA-gebaseerd) binnen in dit geval de productcategorie Feed (Diervoeding)

RTRS / RSPO (Round Table Responsible Soy / Roundtable on Sustainable Palm Oil)

- › Internationale standaarden voor verantwoord geproduceerde soja (RTRS) en palmolie (RSPO).

FAQ

Waarom is inzicht in de CO₂-voetafdruk (CFP) van diervoeder belangrijk?

Diervoeder levert een aanzienlijke bijdrage aan de klimaatimpact van dierlijke producten zoals zuivel, vlees en eieren. Om klimaatafspraken te kunnen realiseren en hierover betrouwbaar te rapporteren, is het belangrijk dat de CO₂-voetafdruk van diervoeder eenduidig en vergelijkbaar wordt vastgesteld.

Waarom is herkomst van grondstoffen daarbij relevant?

De klimaat- en milieu-impact van een grondstof hangt sterk samen met waar en hoe deze is geproduceerd. Herkomstinformatie maakt deze verschillen zichtbaar en helpt om CFP-waarden correct te berekenen en te interpreteren.

Gaat de aanpak (massa balans onder gecontroleerde voorwaarden) alleen over soja?

Nee. De aanpak geldt voor alle grondstoffen in diervoeders. Soja wordt vaak genoemd omdat het een belangrijke eiwitbron is en soja aanzienlijk bijdraagt aan de CO₂-uitstoot. Dit omdat de grondstof vaak afkomstig is uit Zuid-Amerika, waar een groot risico bestaat op landconversie, zoals ontbossing. Soja fungeert daarmee als voorbeeld voor bredere ketenvraagstukken.

Wat wordt bedoeld met de Chain of Custody?

Chain of Custody (ook wel Ketentransparantie) beschrijft hoe informatie over herkomst en productiewijze van een grondstof door de keten wordt gevolgd, van teelt tot eindproduct. Het gaat om administratieve en logistieke afspraken die ervoor zorgen dat specifieke kenmerken niet verloren gaan wanneer grondstoffen worden opgeslagen, verwerkt of verhandeld.

Wat is massa balans onder gecontroleerde voorwaarden?

Massa balans is een Chain of Custody model. Bij soja en palm worden er aanvullende voorwaarden gesteld omdat bij deze grondstoffen een groot risico bestaat op landconversie. De aanvullende voorwaarden worden afgestemd met de leverancier en vastgelegd in een verklaring.

Is massa balans onder gecontroleerde voorwaarden niet te vrijblijvend?

Nee. De Chain of Custody Massa Balans onder gecontroleerde voorwaarden stelt duidelijke eisen aan administratie, transparantie en controle. Bedrijven mogen alleen claims maken die zijn gedekt door geregistreerde volumes en begeleid door een verklaring van de leverancier. Het is daarmee geen vrijbrief, maar een gecontroleerd en auditeerbaar systeem.

Waarom wordt niet ingezet op fysieke scheiding (segregatie)?

Volledige fysieke scheiding van grondstofstromen geldt als het hoogste niveau van transparantie. In zo'n systeem blijven grondstoffen met verschillende herkomst of productiewijze volledig apart, van teelt tot eindproduct. In de praktijk is dit echter niet overal direct haalbaar. Dat komt doordat diervoedergrondstoffen wereldwijd in zeer grote volumes worden geproduceerd en verhandeld, vaak via bestaande infrastructuren zoals schepen, havens, opslaglocaties en verwerkingsinstallaties. Volledige segregatie zou hier aparte logistieke stromen, opslag en verwerking voor vereisen, wat op die schaal aanzienlijk complexer en duurder is. Daarom wordt massa balans onder gecontroleerde voorwaarden gezien als een praktische tussenstap: het maakt voortgang mogelijk, terwijl stap voor stap wordt toegewerkt naar meer fysieke scheiding waar dat haalbaar is.

Hoe kan het dat CFP-waarden van sommige grondstoffen stijgen of dalen?

Dat komt vooral door aanscherping en harmonisatie van rekenmethodieken. Achtergronddata van GFLI wordt regelmatig geactualiseerd. Dit zegt iets over hoe we meten, niet over een verbetering of verslechtering van de praktijk.

Betekent dit dat CFP-waarden stijgen omdat we betere data hebben?

Op korte termijn kunnen CFP-waarden stijgen (of soms dalen). Dat is een gevolg van het steeds verder verbeteren van de methodologie die ontwikkeld is om de CFP van diervoeder grondstoffen te kunnen berekenen. Het is lastig te vermijden bij de overgang naar beter uitlegbare en internationaal steeds meer geharmoniseerde rekenregels. Op langere termijn helpt harmonisatie juist om beter te sturen op echte reductie.

Moeten bedrijven sturen op het laagste CFP-getal?

CFP-waarden zijn bedoeld als sturingsinformatie, niet als het enige besliscriterium. Inkoopbeslissingen blijven altijd een afweging tussen beschikbaarheid, kwaliteit, prijs, risico's en duurzaamheid, waaronder ook productieomstandigheden. Eenzijdig sturen op één getal is niet robuust.

Wat zijn branded data?

Branded data zijn bedrijfsspecifieke milieudata over grondstoffen die extern zijn gevalideerd en gepubliceerd, bijvoorbeeld via GFLI. Branded data is bedrijfsspecifiek en geverifieerd, terwijl default data gebaseerd zijn op gemiddelden (sector/regio). Branded data kunnen worden gebruikt wanneer binnen specifieke ketenafspraken behoefte is aan aanvullende onderbouwing van CFP-waarden.

Zijn branded data verplicht?

Nee. Branded data zijn niet verplicht. De basis blijft bestaan uit gezamenlijk afgesproken standaard CFP-waarden die voor iedereen gelden; de GFLI default waarden. Branded data zijn aanvullend en gekoppeld aan specifieke ketenafspraken.

Kunnen andere vormen van primaire data worden gebruikt voor lagere CFP-waarden?

Andere primaire data kunnen waardevol zijn voor verbetering en dialoog in de keten, maar kunnen niet zelfstandig worden gebruikt om officiële CFP-waarden te verlagen. Dat kan alleen via gevalideerde branded data binnen het afgesproken kader.

Ontstaat er ongelijkheid tussen bedrijven door de beschikbaarheid van grondstoffen met aanvullende (branded) data?

De aanpak is gericht op gelijke spelregels voor alle bedrijven. Voor de basis van de CO₂-berekening geldt dat iedereen werkt met dezelfde standaard CFP-data. Die uitgangspositie is voor alle bedrijven gelijk. Tegelijkertijd is het zo dat aanvullende data, zoals branded data op basis van primaire keteninformatie, nog niet voor alle grondstoffen en leveranciers beschikbaar is. Dit kan in de praktijk vragen oproepen, zeker in ketens waar sterk wordt gestuurd op lage CFP-waarden. Daarom is branded data nadrukkelijk bedoeld als een ontwikkelroute, niet als nieuwe norm. Voor mengvoederbedrijven en afnemers betekent dit dat het gesprek met leveranciers kan gaan over:

- › welke primaire data beschikbaar is in de keten;
- › of en wanneer verdere onderbouwing mogelijk is;
- › en of er aanleiding is om gezamenlijk stappen te zetten richting branded data.

Deze verschillen horen bij een overgangsfase in de ontwikkeling van ketens en zijn niet bedoeld als een structureel concurrentiemechanisme. Het uitgangspunt blijft dat de sector met één gezamenlijk kader werkt, waarin zowel standaarddata als aanvullende data op een transparante en uitlegbare manier worden toegepast. Door de DQR te vermelden van de gebruikte data is wel af te leiden hoe nauwkeurig de CFP-waarde is.

Is er voldoende volume laag CFP soja aanwezig om aan de marktvraag voor zuivel, pluimvee en varkens te voldoen?

Per juli 2026 zijn er meerdere toeleveranciers die hun soja stromen hebben aangemeld bij GFLI als branded data. Zij hebben ook voldoende volume om aan de marktvraag te voldoen.

Wat borgt GMP+ MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment?

GMP+ is een internationaal certificeringsschema voor diervoeder. MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment is een auditmodule binnen GMP+ die borgt hoe de CO₂-voetafdruk van diervoeder wordt berekend, niet hoe duurzaam een grondstof is. De audit toetst of bedrijven de GFLI NL-toepassing en CFP-protocol correct toepassen en of berekeningen reproduceerbaar zijn.

Wat zegt MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment over chain of custody?

Chain of custody speelt in MI 5.7 alleen een rol voor zover deze invloed heeft op de CFP-berekening, bijvoorbeeld bij herkomst specifieke data of het gebruik van branded data. MI 5.7 is geen integrale audit op duurzaamheid of certificering.

Moeten bedrijven één specifieke rekentool gebruiken?

Nee. MI 5.7 schrijft geen specifieke software voor. Bedrijven mogen werken met verschillende systemen (softwarepakketten, zoals Sustell, (My) FeedPrint, Opteinics, eigen rekentools of ERP-oplossingen), zolang aantoonbaar is dat de CFP-berekening conform het CFP-protocol is uitgevoerd. De te gebruiken tools zullen wel door GMP+ gevalideerd moeten zijn.

Wanneer voldoet een berekening niet aan MI 5.7 Feed Life Cycle Assessment?

Een berekening voldoet niet wanneer:

- › afwijkende data of rekenregels worden gebruikt;
- › aannames of herkomsten niet uitlegbaar zijn;
- › of de berekening niet reproduceerbaar is voor de auditor.

Dit staat los van het gebruikte softwarepakket.

Welke rol spelen standaarden als RTRS en RSPO in de aanpak van Nevedi?

RTRS (voor soja) en RSPO (voor palmolie) zijn internationaal erkende standaarden die eisen stellen aan verantwoorde teelt en productie, zoals ontbossing, milieu-impact en governance. Nevedi gebruikt deze standaarden als onderdeel van sectorafspraken. Deze afspraken zijn vastgelegd in convenanten die Nevedi en haar leden hebben afgesloten. Specifiek het Convenant aankoop verantwoorde soja en het Convenant aankoop verantwoorde palm. Hierin staat beschreven hoe de Nevedi leden verantwoord geproduceerde grondstoffen inkopen en toepassen.

Hoe borgt Nevedi dat de teelt van soja verantwoord gebeurt?

Nevedi borgt verantwoorde sojateelt via sectorafspraken en convenanten, gebaseerd op de FEFAC Soy Sourcing Guidelines en uitgewerkt in het Nevedi-convenant aankoop verantwoorde soja. De borging van de CO₂-berekening gebeurt via een apart spoor: het CFP-protocol en GMP+-audits.

Hoe hangen al deze kaders samen?

- › RTRS en RSPO → borgen hoe grondstoffen worden geproduceerd
- › Nevedi-convenanten → borgen hoe de sector verantwoord inkoop
- › CFP-protocol en GMP+ MI 5.7 → borgen hoe de CO₂-voetafdruk wordt berekend

Samen zorgen deze instrumenten voor inhoudelijke duurzaamheid én betrouwbare, uitlegbare klimaatcijfers.

Is de huidige aanpak voldoende antwoord op alle vragen?

Nee. Dit is een ontwikkelpad. De huidige instrumenten zorgen voor consistentie en betrouwbaarheid, terwijl ketens zich verder ontwikkelen richting beter inzicht, betere data en – waar mogelijk – verdere fysieke scheiding van grondstofstromen.

Meer lezen?

- › [KPI-1 Klimaatmitigatie: zo borgt de sector betrouwbare CFP-berekeningen](#)